

WOORDWIJS

Gelijk op zullen zij delen

H. Geertsma

Ze zitten bij de pakken neer. Uitgeput. De anderen gaan de strijd aan. Zij kunnen - letterlijk - niet meekomen. En dan? Tellen ze dan ook niet meer mee? Volgens sommige strijdbare broeders niet. Wie niet meevecht, deelt ook niet in de buit. Mee-eten van de kastanjes die anderen uit het vuur hebben gehaald? Mooi niet.

Maar hun aanvoerder wijst hen terecht. 'Wie zou hierin naar jullie luisteren? Nee, het deel van wie bij het pakgoed blijft, zal hetzelfde zijn als van wie ten strijde trekt: gelijk op zullen zij delen.'

Meetellen

U vindt de geschiedenis in 1 Samuël 30. De strijd van David en zijn mannen tegen de Amalekieten. Tweehonderd mannen blijven achter bij de beek Besor. Niet meer in staat om het water over te trekken. Laat staan om te vechten. Maar als de anderen de overwinning hebben behaald en met de buit terugkomen, dan krijgen die achterblijvers een gelijkwaardige portie. Want in de kerk is geen ruimte voor de prestatiegedachte: je telt mee als je presteert. Wij leven van wat *de Here* presteert. En van wat de Here ons gunt. En Hij gunt iedereen evenveel.

De een heeft meer mogelijkheden, energie, tijd, geld dan de ander. De een haalde op school altijd zonder inspanning de hoogste cijfers, de ander worstelde voor een zesje en haalde dat vaak zelfs niet eens. Voor de Here maakt het niets uit. Christus heeft voor ieder van ons hetzelfde heil verdiend. Dan kunnen wij alleen maar naast elkaar staan en allemaal de hand ophouden, ieder voor dezelfde 'portie'. Niemand moet zich meer waard voelen. Niemand hoeft zich minder waard(ig) te voelen.

Beslissend voor je positie in de kerk is niet: wat doe je, wat *kun* je doen, maar: wat mag je zijn, wat krijg je. Dat bepaalt hoe we in de kerk met elkaar omgaan.

Verschillende gaven

God heeft de Amalekieten overwonnen, zegt David in vers 23. En Hij is het dus die de buit uitdeelt.

Eeuwen later spreekt Paulus over de overwinning die *Christus* heeft behaald. En over de geschenken die *Hij* uitdeelt. Efeziërs 4:8 (een citaat uit Psalm 68): 'opgevangen naar de hoge voerde Hij krijgsgevangenen mee, gaven gaf Hij aan de mensen.'

We krijgen heel wat mee van de triomferende Christus. Paulus spitst het toe op de gaven die Christus geeft voor de opbouw van de gemeente. En voor de bewaring van de *eenheid* van de gemeente. Hij noemt dan speciaal de dragers van een bijzonder ambt (vers 11). Maar die ambtsdragers zijn er vooral om de gaven van de *gemeenteleden* goed te laten *functioneren*. Want gaven hebben we allemaal, zegt Petrus (1 Petr. 4:10). Gaven van allerlei soort. En in de eerste brief aan de Korintiërs lezen we hoe we met die verschillende gaven om moeten gaan. Hoe ze ingezet kunnen worden voor de eenheid en de opbouw van de gemeente.

Wat is belangrijk?

In de gemeente van Korinte had je mensen met *bijzondere* gaven. Dat waren de 'echten'. In hun eigen ogen tenminste. En misschien ook wel in de ogen van hun broeders en zusters. Zij vormden de kurk waar de gemeente op dreef. Daar heeft Paulus heel wat over te zeggen. In het lichaam van Christus zijn alle leden even belangrijk. De Heilige Geest woont niet speciaal

in een paar ledematen, Hij woont gewoon in het hele lichaam. En dan zijn ook alle *gaven* belangrijk. Mensen met speciale gaven zouden de ‘echten’ zijn? Toe nou. Je zegt van je handen toch ook niet: dat zijn mijn ‘echte’ lichaamsdelen? Stel je voor dat je alleen maar handen had en geen voeten. Of alleen maar grote tenen en geen kleine. Stel je voor dat we in de gemeente allemaal zouden zijn (of zouden moeten zijn) als die ene broeder.... Jij kunt dan misschien wel hoog tegen hem opkijken, omdat hij zo zoveel bijbelkennis heeft en zo goed raad kan geven. Maar de beste man heeft wel twee linkerhanden. En die heb jij weer niet. En in de gemeente zijn ook gewoon handige mensen nodig.

Die tweehonderd mannen van David, die te uitgeput waren om mee te vechten, waren die niet belangrijk? Zij pasten op de bagage. Dan hoefden de anderen dat niet allemaal mee te sjouwen. Die werden dan minder moe en dus waren ze beter in staat om te vechten. En wat denkt u: zouden die achterblijvers niet voor hun strijdende broeders hebben gebeden? Over een belangrijke taak gesproken.

Een ouderling gaat op huisbezoek, zijn vrouw moet diezelfde avond ook op stap voor een belangrijke kerkelijke activiteit. Jij hebt niet de gaven die zij hebben, maar je kunt die avond wel op hun kinderen passen. Niet zo belangrijk?

In beeld zijn

Misschien hebben wij niet direct de neiging de ene gave hoger te waarderen dan de andere. Maar dat betekent nog niet dat we elkaars gaven altijd goed in beeld hebben. Of dat we onze *eigen* gaven altijd goed in beeld hebben. Omgaan met verschillende gaven vereist allereerst dat je die verschillende gaven *opmerkt*. Zeker in een grote gemeente kan dat problematisch zijn. We zien zo gauw aan bepaalde gaven voorbij. Hoeveel gemeenteleden zouden daardoor het gevoel hebben dat ze van weinig nut zijn voor de gemeenschap? ‘Ze kunnen mij wel missen.’ Ik ken voorbeelden van broeders en zusters die aan de zijlijn bleven staan, totdat er (eindelijk) een keer een beroep werd gedaan op hun specifieke mogelijkheden. Die ze dus echt wel hadden.

Hoe krijgen we elkaars gaven beter in beeld? En onze eigen gaven? Een gaventest? Concrete vragen stellen op huisbezoek? Gegevens verzamelen voor een databank, door gemeenteleden een lijst met gaven en taken te geven, waarop ze hun eigen mogelijkheden kunnen aankruisen? Maar alles begint met de overtuiging dat in het lichaam van Christus de leden *gelijkelijk* voor elkaar moeten zorgen (1 Kor.12:25).

Maak gebruik van de verscheidenheid in de gemeente. Christus heeft er een boeket met verschillende kleuren van gemaakt. Heel mooi.

Lastige verschillen...

Maar ook wel eens lastig, die verschillende kleuren. Soms lijken de bloemen niet zo goed bij elkaar te passen. Soms lijken de kleuren haast met elkaar te vloeken. Misschien vindt u de gemeente waar u bij hoort, wel eens een wat raar samengesteld boeket.

Lastige verschillen: verschil in karakter, verschil in beleving, verschil in standpunten vooral ook. Maar dan ook de uitdaging: hoe ga je daarmee om? Hoe voorkom je dat het boeket nog wel in één vaas zit, terwijl de bloemen intussen alle kanten uit vallen?

De gemeente in Korinte kende ook meer verschillen dan alleen verschillen in gaven. En ook daar dreigden ze uit elkaar te groeien. Ik ben van Paulus, ik ben van Apollos.... Zo krijg je groepsvorming. Ik ben van *Reformanda*, ik van *De Reformatie*, ik hoor bij degenen die liever aan het oude vasthouden, ik schaar me bij de vernieuwers....

Laten we dan de eerste hoofdstukken van 1 Korintiërs nog maar eens lezen. Hoofdstuk 1:10 bijvoorbeeld. Daar zegt Paulus onder andere: weest allen eenstemmig. Letterlijk staat er zoiets als: jullie moeten allemaal hetzelfde zeggen. Dus toch koekoek één zang in de kerk? Nee, maar wel een gemeenschappelijke belijdenis. Onder woorden brengen waar je samen voor

staat. En waar draait het dan om? Kijk maar eens hoe vaak in die eerste hoofdstukken de naam van Jezus Christus valt. Paulus zegt zelfs: ik had niet besloten iets te weten onder u dan Jezus Christus en die gekruisigd.

We zijn het er meestal nog wel over eens - gelukkig - dat we onze eenheid vinden in Christus. Maar dat moet niet een formele constatering zijn om vervolgens weer alle mogelijke verschillen de boventoon te laten voeren. Laten we maar eens een gemeente- of wijkavond wijden aan de vraag hoe we omgaan met onze *eenheid*. En hoe we vanuit die eenheid dan met verschillen moeten omgaan. Dan hoeven we echt niet te doen alsof, binnen die eenheid, elk standpunt evenveel waard is. Maar we leren dan wel weer echt *samen*-spreken. En dus vooral ook: naar elkaar luisteren, elkaar proberen te begrijpen, doorvragen naar wat de ander beweegt, en dan: samen luisteren naar bijbelwoorden, samen zoeken naar de wil van onze Heer, samen bidden om inzicht.

Een raar boeket soms, die gemeente? Vreemd: de bloemen hebben toch allemaal dezelfde kleur. Rood. De kleur van het bloed van Christus. We komen samen bij Golgota vandaan. Gelijk op. Daarop zullen we elkaar moeten aanspreken.

Gesprekspunten:

1. Wordt er bij u in de gemeente aan gewerkt om alle gaven te benutten? Zo nee, wat kunt u daaraan doen?
2. Wordt er bij u in de gemeente goed omgegaan met verschillen in standpunt? Hoe ligt dat bij uzelf? Wat kunt u eraan doen om er verbetering in te krijgen? Oftewel: hoe kunt u 1 Korintiërs 1:10 toepassen in uw gemeente?
3. Als het gaat om voor- en tegenstanders van vernieuwing (in de kerkdiensten bijvoorbeeld), wie zijn dan de 'sterken' en wie de 'zwakken'?

Literatuur:

G. Gunnink e.a., *Wat is christelijke vrijheid?* GSEV-reeks nr. 15, Barneveld 1988.

A.Th. van Deursen e.a., *Delen in eenheid. Omgaan met verschillen in de kerk*, GSEV-reeks nr. 43, Barneveld 2000.

H. Westerink, *Open voor elkaar. Over de omgang binnen de kerkelijke gemeenschap*, Barneveld 1995.

J.J. Dronkers, *De gemeenschap der heiligen* (Scala reeks), Barneveld 1990.

L. Floor, *De gaven van de Heilige Geest in bijbels-theologisch perspectief*, Heerenveen 1999.